

362A

کد کنترل

362

A

ریاست جمهوری
سازمان ملی بخش و ارزشیابی نظام آموزش کشور

در زمینه مسائل علمی باید دنبال قله بود.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

صبح پنجشنبه ۱۴۰۳/۰۴/۲۱

دفترچه شماره ۲

آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی

خارج از کشور

گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.
این آزمون، نمره منفی دارد.

نوبت دوم - تیرماه ۱۴۰۳

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات تأیید می نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۹)

۸۱- ﴿ أَوْ لَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ ﴾:

(۱) و آیا ندانسته اند که الله روزی را برای هرکس بخواهد گسترش می دهد؟

(۲) و آیا نمی دانند که الله روزی را فقط برای کسی که نیاز دارد می گستراند؟

(۳) آیا و ندانسته اند که خداوند برای هرکس بخواهد روزی گسترده ای می دهد؟

(۴) آیا و نمی دانند که خداوند است که روزی هرکس را بخواهد گسترش می دهد؟

۸۲- « هُنَاكَ مَفْرَدَاتٌ كَثِيرَةٌ قَدْ دَخَلَتْ كُلَّ لُغَاتِ الْعَالَمِ وَ جَعَلَتْهَا غَنِيَّةً وَ لَا تَوْجُدُ لُغَةً لَا تَكُونُ فِيهَا كَلِمَاتٌ دَخِيلَةٌ! »:

(۱) بسیار است کلماتی که داخل زبانهای عالم شده و آنها را غنی کرده است، و زبانی نیست که کلمات دخیل در آن وارد نشده باشد!

(۲) لغات بسیار موجود که در همه زبانهای عالم داخل شده آنها را توانگر ساخته است، و هیچ زبانی نمی یابی که در آن کلمات دخیل نباشد!

(۳) واژگان بیشماری هستند که در همه زبانهای دنیا وارد شده و آنها را غنی گردانده است، و زبانی یافت نمی شود که در آن کلماتی دخیل نباشد!

(۴) اینجا لغتهای بیشماری به همه زبانهای موجود در دنیا ورود پیدا کرده و آنها را بی نیاز گردانده است، و هیچ زبانی نیست که کلمه های دخیل نداشته باشد!

۸۳- « تِلْكَ ظَوَاهِرُ عَجِيبَةٍ تَحْدُثُ فِي بَعْضِ نَقَاطِ الْأَرْضِ وَ قَدْ حَاوَلَ الْعُلَمَاءُ أَنْ يُدْرِكُوا أَسْرَارَهَا مُحَاوَلَةً! »:

(۱) آنها پدیده های شگفت انگیزی هستند که در برخی نقاط زمین رخ می دهند و دانشمندان واقعاً تلاش کرده اند که به اسرار آنها پی ببرند!

(۲) آنها پدیده هایی هستند شگفت انگیز که در بعضی جاها در زمین اتفاق می افتد و دانشمندان بسیار می کوشند اسرارش را بفهمند!

(۳) آن پدیده های عجیب در بعضی منطقه های زمین بوجود می آید و علما حقیقتاً کوشیده اند تا اسرار آن را درک کنند!

(۴) آن پدیده های شگفت انگیزی که در برخی مناطق زمین ایجاد می شود علما سعی کرده اند اسرارش را دریابند!

۸۴- « قلب الفتى كأنه أرض خالية، ما تزرع فيها من شيء يقبله، فإيا أهل التعليم و التربية، أنيروا عقله و قلبه بالعلوم النافعات»:

- ۱) قلب انسان جوان زمین خالی است، هرچه در آن کاشته شد می‌پذیرد، پس شما اهل تعلیم و تربیت، عقل و قلبش را با علوم سودبخش منور گردانید!
- ۲) گوئی که قلب جوان زمینی خالی است، چیزی در آن نمی‌روید تا اینکه بپذیرد، ای اهالی تعلیم و تربیت، قلب و روحش را با علوم مفید نورانی نمایید!
- ۳) قلب فرد جوان همچون زمین خالی است، آنچه را در آن بکاری می‌پذیرد، پس ای صاحبان تعلیم و تربیت، عقل و قلب او را با منافع علمی نورباران گردانید!
- ۴) قلب جوان گویی زمینی خالی است، که هر چیزی در آن بکاری آن را می‌پذیرد، پس ای صاحبان تعلیم و تربیت، با علوم سودمند عقل و قلب او را روشن کنید!

۸۵- « هذه الحشرات التي تقدر أن تحمل أشياء يفوق وزنها خمسين مرة من وزن الحشرة نفسها، إنما هي نوع واحد من الثمانين في المائة من موجودات العالم!»:

- ۱) اینها حشرات هستند که می‌توانند اشیاء را با وزنی پنجاه برابر بالاتر از وزن خود حمل کنند، و فقط یکی از هشتاد درصد موجودات عالمند!
- ۲) این حشرات که قادرند اشیائی با سنگینی پنجاه برابر بیشتر از وزن خود را تحمل کنند، فقط یک نوع از هشتاد درصد موجودات عالمند!
- ۳) این حشرات که می‌توانند اشیائی را که وزنشان پنجاه برابر بیشتر از وزن خود حشره است حمل کنند، فقط یک نوع از هشتاد درصد موجودات عالم هستند!
- ۴) اینها حشراتی هستند که قادر به تحمل سنگینی اشیائی پنجاه برابر بیشتر از وزن خودشان هستند، و آنها یک نوع از هشتاد درصد موجودات در عالم هستند!

۸۶- عین الصحیح:

- ۱) من عجائب هذه المدينة جبلٌ تُرابه أسود اللون جنب بحرٍ مملوء من سمك القروش: از شگفتی‌های این شهر کوهی است با سیاهترین خاک در کنار دریایی پر از نهنگ!
- ۲) دَع ما لا تقدر عليه لأنك قد تقنط و تضلّ عن مسيرك الأصلي: آنچه را قدرتی بر آن نداری رها کن زیرا ممکن است ناامید شوی و از مسیر اصلی خود گمراه گردی!
- ۳) هناك آلاف من مواطنينا لا يعيشون في وطننا بل يعيشون في بلاد أخرى: هزاران تن از هموطنان ما در کشورمان زندگی نمی‌کنند و در کشورهای دیگری زندگی می‌کنند!
- ۴) إسع في مجالسة العلماء و تكلم مع الحكماء أكثر فأكثر حتى تتعلم منهم سلوكهم: بیش از پیش به همنشینی با دانشمندان و هم‌صحبتی با حکیمان بپرداز تا از آنها روش زندگی را بیاموزی!

۸۷- عین الخطأ:

- (۱) الناس أبناء الدنيا فليس صواباً ملامتهم على حُبِّ أمهم: مردم فرزندان دنیا هستند پس سرزنش کردن آنان بخاطر دوست داشتن مادرشان صحیح نمی‌باشد!
- (۲) لي أصدقاء أحبهم لصدقتهم و أدبهم لا لجمالهم و مالهم: من دوستانی دارم که برای راستگویی و ادبشان آنان را دوست دارم نه برای زیبایی و مالشان!
- (۳) هناك في تاريخنا أشخاص لأمشكلة قادرة على هزيمتهم: در تاریخ ما شخصیت‌هایی وجود دارند که هیچ مشکلی قادر به شکست آنان نیست!
- (۴) أكبر الغنى هو غصَّ النظر عما في أيدي الآخرين: بزرگترین بی‌نیازی‌ها بی‌اعتنایی به آن چیزهایی است که در دست دیگران است!

۸۸- «در یکی از روزها «کسری» کشاورز سالخورده‌ای را دید که نهال گردوئی را می‌کاشت پس تعجب کرد!»:

- (۱) في يوم من الأيام شاهد «كسرى» فلاحاً عجوزاً يغرس فسيلة جوز فتعجب!
- (۲) في أحد الأيام رأى «كسرى» الفلاح العجوز يغرس الفسيلة من الجوز فتعجب!
- (۳) في أحد الأيام رأى «كسرى» فلاح العجوز و كان يغرس الفسيلة من الجوز و تعجب!
- (۴) في يوم من الأيام نظر «كسرى» ذلك الفلاح العجوز و هو يغرس فسيلة الجوز و تعجب!
- ۸۹- عین الأنسب في المفهوم: «أيها الفاجر جهلاً بالنسب إنما الناس لأم و لأب!»:

- (۱) گرد نام پدر چه می‌گردد پدر خویش باش اگر مردی
- (۲) ذرات دو کون را به هم بیشی نیست کس نیست که با دگر کسش خویشی نیست
- (۳) پارسا باش و نسبت از خود کن پارسازادگی ادب نبود
- (۴) آنجا که بزرگ بایدت بود فرزندی کس ندارت سود

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٩٠ - ٩٤) بما يناسب النص:

لما فتح المسلمون منطقة شرق إيران سنة ٢١ هجرية بعد انقراض الدولة الساسانية و استقروا فيها، واجهوا صعوبة في تعلم لهجات شعوبها واضطروا إلى تعلم اللغة الفارسية الدرية و هي لغة مراكز الدولة السامانية، الفارسية الخالصة التي كانت معروفة بين شعوب هذه المنطقة، فتعلمها المسلمون لتحقيق أهدافهم.

تعد هذه اللغة جذور (أصول) الفارسية الحالية الأصلية بعد أن اختلطت بالمفردات و الاصطلاحات العربية، لتخلق منها فارسية جديدة. و هكذا نشاهد أن الفارسية الجديدة أصبحت لغة قوية ممتازة، لأنها استطاعت أن تستفيد من العربية كثيراً، إضافة إلى ما تمتلك من أصول فارسية و عميقة؛ فلو لم تكن الظروف تسمح للغة الفارسية بالامتزاج بالعربية و أوزانها الشعرية و ما لها من ميدان واسع بسبب طبيعتها الاشتقاقية، لما كان من الممكن أن تبلغ الفارسية الحالية هذه الدرجة من النمو و الاتساع!

۹۰- عین الصحيح:

- (۱) بقيت اللغة الفارسية الدرية خالصة بعد الفتح الإسلامي و لم تتغير.
- (۲) كانت اللغة الفارسية تمتلئ من الأوزان الشعرية قبل امتزاجها بالعربية.
- (۳) إن تأثير العربية على الفارسية الدرية ملحوظ في مجال قواعد اللغة الفارسية.
- (۴) الاشتقاق من مميزات اللغة العربية الذي أثر على الفارسية كثيراً و سبب غناها.

۹۱ - عین الخطأ:

- ۱) إنَّ الذين كانوا يسكنون شرق إيران، كانوا مُلزمين بتعلم لغتين الفارسية و العربية.
- ۲) كان تعلم اللغة الفارسية الدرية على المسلمين العرب سهلاً، فأسرعوا إلى النطق بها.
- ۳) غلب المسلمون الإيرانيين سنة إحدى وعشرين الهجرية و سقطت الدولة الساسانية.
- ۴) إنَّ اختلاط المسلمين بالإيرانيين سبب امتزاج لغتيهما و خلقت لغةً غنية بالمفردات الفارسية و العربية.

۹۲ - عین ما لم يذكر في النص:

- ۱) كان يحكم على الإيرانيين قبل حملة المسلمين الساسانيون.
- ۲) انتقلت الدولة في إيران إلى السامانية بعد دخول الإسلام.
- ۳) كان المسلمون يقصدون أن تزداد ممتلكاتهم بواسطة فتح إيران.
- ۴) إنَّ المسلمين أقبلوا على لغة الإيرانيين للحصول على غاياتهم و ليس لرغبتهم فيها.

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۹۳ و ۹۴)

۹۳ - « المسلمون - واجهوا - معروفة - اختلطت »:

- ۱) المسلمون: اسم - جمع سالم للمذكر - اسم فاعل (مصدره: تسليم) - معرّف بأل - معرب / فاعل و مرفوع بالواو
- ۲) معروفة: اسم - مفرد مؤنث - اسم مفعول - نكرة - معرب / خبر «كان» من الأفعال الناقصة و منصوب
- ۳) واجهوا: فعل ماضٍ - جمع الغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد (من باب مفاعلة) - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۴) اختلطت: فعل ماضٍ - للمفرد الغائبة - مزيد ثلاثي (من باب افتعال) - لازم - معلوم (= مبني للمعلوم) / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۹۴ - « تُخلَق - تُشاهد - الامتزاج - الممكن »:

- ۱) تُخلَق: فعل مضارع - للمؤنث الغائبة - مجرد ثلاثي - متعدّ - مجهول (= مبني للمجهول) / فعل و نائب فاعله «فارسية» والجملة فعلية
- ۲) الامتزاج: اسم - مفرد مذكر - مصدر (من باب افتعال) - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجر؛ بالامتزاج: جار و مجرور
- ۳) تُشاهد: فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي (من باب مفاعلة) - متعدّ - مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية
- ۴) الممكن: اسم - مفرد مذكر - اسم فاعل (مصدره: إمكان) - معرّف بأل - معرب / مجرور بحرف الجر؛ من الممكن: جار و مجرور

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٥-١٠٠)

٩٥- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) مَنْ يُفَكِّرَ قَبْلَ الْكَلَامِ يَسْلَمْ مِنَ الْخَطَا غَالِبًا!
- (٢) أَيُّ صِنَاعَةٍ إِيرَانِيَّةٍ تَجَذَّبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ الْعَالَمِ!
- (٣) وَصَلَ الْمُسَافِرَانِ إِلَى الْمَطَارِ مُتَأَخِّرِينَ وَرَكِبَا الطَّائِرَةَ!
- (٤) يَعِيشُ الْبَخِيلُ فِي الدُّنْيَا عَيْشَ الْفُقَرَاءِ وَ يُحَاسِبُ فِي الْآخِرَةِ مُحَاسِبَةَ الْأَغْنِيَاءِ!

٩٦- عین «الباء» يختلف معناها:

- (١) إِنَّ الْأَنْهَارَ بِهَذِهِ الْمَنْطِقَةِ تُصْبِحُ مَمْلُوءَةٌ بِالْمَاءِ بَعْدَ أَنْ تَنْهَمِرَ الْأَمْطَارُ!
- (٢) لِاتْسَرْفُوا فِي الْأَكْلِ وَ الشَّرْبِ لِأَنَّ الْقُلُوبَ تَمُوتُ بِكَثْرَتَهُمَا!
- (٣) إِنَّ الْإِنْسَانَ يُحِبُّ أَنْ يَصْنَعَ الْأَشْيَاءَ الَّتِي تَعْمَلُ بِإِرَادَتِهِ!
- (٤) يَبْتَغِدُ الْإِنْسَانُ مِنَ الْأَمْرَاضِ الْمَخْتَلِفَةِ بِالنِّظَافَةِ!

٩٧- عین الصحيح في التفضيل:

- (١) أَسْتَعِينُ بِمُحَمَّدٍ الْأَغْنَى مِنْ أَوْلَادِ عَمَّتِكَ الْأَكْبَرِ فِي أُمُورِ مَعِيشَتِكَ؟
- (٢) تَغَلَّبَتْ أُخْتُكَ الْأَكْبَرُ عَلَى أُخْتِي فِي الْعَقْلِ وَ تَمَيِّزِ الصَّوَابِ!
- (٣) أَعْرِفْتُ عَلِيًّا الْأَعْلَمَ مِنَ الْمَدْعُودِينَ فِي عِلْمِ النُّجُومِ؟
- (٤) لَصَفْنَا الْمَعْلَمَةَ الْأَفْضَلَ فِي دَرَسِ الْفِيزِيَاءِ!

٩٨- عین الصحيح:

- (١) لَا أَحَدٌ يَهْتَمُّ بِالْحَقِيقَةِ هُنَاكَ!
- (٢) لَا مَفْرًا لِمَنْ يَهْرَبُ!
- (٣) لَا الْكَنْزَ يُغْنِي مِنَ الْفِتْنَةِ!
- (٤) لَا شَيْئًا يُفَرِّقُ بَيْنَنَا إِلَّا أَنْفُسُنَا!

٩٩- عین ما لم يُحذف المستثنى منه:

- (١) إِيَّاكَ وَ مَصَادِقَةَ الْجَاهِلِ فَإِنَّهُ لَيْسَتْ صِدَاقَتُهُ إِلَّا الضَّرْرَ وَ الْخَسْرَانَ!
- (٢) كَلَّمَا تُحَاوِلُ لِلْوَصُولِ إِلَى الْغَايَةِ لِاتَّصِلْ إِلَيْهَا إِلَّا بِتَنْظِيمِ أَعْمَالِكَ!
- (٣) إِنَّ الْمُحْسِنِينَ لَا يَتْرَكُونَ لِأَوْلَادِهِمْ إِلَّا خَيْرًا يَنْعَكِسُ فِي أَعْمَالِهِمْ!
- (٤) لِاتَّعْتَمِدْ عَلَى الْكُذَّابِ فَلَيْسَ قَوْلُهُ شَيْئًا إِلَّا سَرَابًا لِاحْقِيقَةِ فِيهِ!

١٠٠- عین ما ليس فيه المنادى!

- (١) عِبَادِ مَنْ يَعْمَلُ صَالِحًا وَ لَا تَغْلِبْ شَهْوَتُهُ عَقْلَهُ، هُوَ الْأَحَبُّ عِنْدِي!
- (٢) رَبَّنَا نُنزِلِ الصَّبْرَ عَلَى قَدْرِ الْمُصِيبَةِ وَ يَرْحَمُنَا وَ هُوَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ!
- (٣) بُنِيَّ أَحْسِنَ إِلَى الْأَصْدِقَاءِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ!
- (٤) رَبِّ لِاتَّعَامِلْنَا بِعَدْلِكَ بَلْ عَامِلْنَا بِفَضْلِكَ!

۱۰۱- کدام موارد درباره حمورابی پادشاه معروف بابل قدیم، درست است؟

الف: شیوه حکومتش ملوک طوایفی بود.

ب: برده‌داری را در آسورستان ممنوع کرد.

ج: قلمرو او به چندین ولایت تقسیم شده بود.

د: به منشأ الهی سلطنت قائل بود.

۱) «الف» و «ب» (۲) «ج» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «د»

۱۰۲- در کدام نمودار زمان، تقدم و تأخر وقوع رویدادها به درستی نشان داده شده است؟

الف: سارگن بر سراسر بین‌النهرین مسلط شد و امپراتوری بزرگی را تشکیل داد.

ب: حاکمان کوچک و مستقل ایلامی، با یکدیگر متحد شدند و پادشاهی ایلام را تأسیس کردند.

ج: تولید مازاد بر نیاز محصولات و افزایش جمعیت، زمینه پیدایش نخستین شهرها در چین را فراهم کرد.

د: طوایف بیابان‌گرد از دشت‌های اروپای شرقی وارد شبه‌جزیره یونان شدند.

۱۰۳- کدام مورد، از اقدامات و دستاوردهای شاپور دوم پادشاه ساسانی است؟

۱) با کسب موفقیت‌های سیاسی و نظامی، نقشی مهمی در گسترش و تثبیت قدرت ساسانیان داشت.

۲) در عملیات نظامی، قبایل متجاوز عرب به حاشیه‌های شمالی خلیج فارس را به شدت تنبیه کرد.

۳) به دستور وی اوستا، کتاب مقدس زرتشتیان به خط و زبان پهلوی به نگارش درآمد.

۴) در جنگ با والریانوس و گردیانوس دو امپراتور روم، به موفقیت‌های بزرگی نائل شد.

۱۰۴- در کدام مورد، منابع دست‌اول برای پژوهش در موضوعات زیر درست ذکر شده است؟

الف: نابرابری در تحصیل در دوره هخامنشیان

ب: حقوق اجتماعی زنان در دوره ساسانی

ج: فعالیت استادکاران مادی در کارگاه‌های شاهی دوره هخامنشی

د: وجود اوستای مکتوب در قرن ۴ قبل از میلاد

۱) الواح گلی تخت جمشید - متون حقوقی دوره ساسانی - سنگ‌نوشته‌ها - آثار مورخان یونانی

۲) سنگ‌نوشته‌های دوره هخامنشیان - کتاب مادیان هزارداستان - تاریخ هرودت - مندرجات اوستا

۳) تاریخ هرودت - کتاب دینکرد - اکتشافات باستان‌شناسی - آثار مورخان ایرانی قرون نخستین اسلامی

۴) تاریخ هرودت - متون دینی مربوط به قرون نخستین اسلامی - الواح گلی تخت جمشید - داستان‌های باستانی

۱۰۵- کدام مورد درباره گونه‌های متون دست‌اول برای پژوهش در تاریخ ایران، درست است؟

الف: تذکره‌ها و تراجم، متون زندگی‌نامه‌ای هستند.

ب: منشآت و فرمان‌ها در شمار اسناد هستند.

ج: نوشتن اندرزنامه‌ها در ایران از قرن پنجم هجری و با تألیف قابوسنامه شروع می‌شود.

د: پژوهشگران برای تحقیق در تاریخ دوره ساسانی، با فقدان اندرزنامه‌ها روبه‌رو هستند.

۱) «الف» و «ج» (۲) «ج» و «د» (۳) «الف» و «ب» (۴) «ب» و «د»

۱۰۶- دلیل طولانی‌شدن جنگ میان قبایل در یثرب، قبل از هجرت پیامبر اسلام (ص) به آن شهر چه بود؟

۱) عدم وجود یک مرجع سیاسی قدرتمند

۲) نظام دوقبیله‌ای متشکل از اوس و خزرج

۳) عصبیت و پیوندهای خونی که بر مناسبات قبیله‌ای حاکم بود.

۴) ترکیب نامتجانس منطقه که شامل عرب‌های مهاجر و یهودیان بود.

۱۰۷- کدام موارد درباره زنجیره علل و نتایج رویدادهای اجتماعی و اقتصادی ایران در سده‌های ۵ و ۶ هجری (از چپ به راست)، درست است؟

- الف: توسعه زبان فارسی → رشد شهرها → رونق تجارت → توسعه حمل‌ونقل
 ب: رونق تجارت → رشد شهرها → برقراری امنیت → افزایش قدرت نظامی
 ج: انتقال بازار به شهر بیرونی → گسترش روضها → رشد تجارت → نظام دیوانی کارآمد
 د: اهمیت یافتن صرافان → رشد تجارت → توسعه شهرها → وجود نهادهای اداری کارآمد
- (۱) «ب» - «د» (۲) «الف» - «ج» (۳) «ب» - «ج» (۴) «الف» - «د»

۱۰۸- کدام مورد درباره خانقاه و جایگاه آن در تاریخ ایران دوران اسلامی، درست است؟

- (۱) از قرن هفتم هجری به بعد، گرایش مردم به خانقاه بیشتر شد و قدرت شیوخ صوفی افزایش یافت.
 (۲) گسترش خانقاه با توسعه زمینداری خاصه و خشونت و سخت‌گیری سیاسی در پیوند مستقیم بود.
 (۳) محل تجمع پیروان صوفیه مانند مشعشعیان بود و در اثر حمله مغول، روند گسترش آن متوقف شد.
 (۴) نوعی زیارتگاه بود و از نظر پژوهشی یک منبع دست‌اول غیرنوشتاری دست‌ساخته انسان به‌شمار می‌آید.
- ۱۰۹- کدام موارد درباره مقایسه نتایج و پیامدهای حمله مغول به ایران و تهاجم ژرمن‌ها به قلمرو امپراتوری روم غربی درست است؟

- الف: نتیجه درازمدت هر دو، فروپاشی زندگی روستایی و رکود فعالیت‌های تجاری بود.
 ب: هر دو ساختار اجتماعی و فرهنگی را رو به زوال بردند و باعث تغییرات اساسی در قشربندی اجتماعی شدند.
 ج: پیامدها و تأثیرات هر دو بر زندگی روستایی و اقتصاد کشاورزی کاملاً متفاوت بود.
 د: حمله ژرمن‌ها و موج اول حمله مغول، سبب افول و رکود شهرنشینی شد.
- (۱) «ب» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ج» - «د»

۱۱۰- کدام مورد درباره مقایسه ساختار طبقاتی و قشربندی اجتماعی جامعه ایران باستان و دوره اسلامی (۱) و جامعه فرانسه (۲)، درست است؟

- (۱) ساختار طبقاتی در هر دو پذیرفته شده و نسبت به آن اعتراضی وجود نداشت.
 (۲) در هر دو، طبقات بالا و متوسط از پرداخت مالیات معاف بودند.
 (۳) هر دو دارای سه طبقه بودند و شاه در رأس طبقات قرار داشت.
 (۴) جامعه (۲) دارای طبقه متوسط و جامعه (۱) فاقد آن بود.
- ۱۱۱- کدام موارد درباره درگیری مستمر دولت‌های اروپایی با حکومت عثمانی و ایران دوره قاجار و دخالت‌های آنها در امور داخلی این دو کشور، درست است؟

- الف: استبداد مطلقه شاه ایران را محدود و سلطان عثمانی را تضعیف می‌کرد.
 ب: فرصت کمتری برای دشمنی میان دو کشور ایران و عثمانی ایجاد می‌شد.
 ج: تقویت روابط بازرگانی و فرهنگی ایران و عثمانی را در پی داشت.
 د: باعث می‌شد سیاستمداران دو کشور مواضع واحدی در برابر اروپایی‌ها اتخاذ کنند.
- (۱) «الف» - «ج» (۲) «ج» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ب» - «د»

۱۱۲- کدام موارد درباره بازار در شهرهای ایران دوران اسلامی، درست است؟

- الف: ساختار آن براساس تفکیک اصناف و حرف در راسته‌های تخصصی بود.
 ب: از عناصر اصلی شهر اسلامی بود و از ابتدا در کنار مسجد قرار داشت.
 ج: ساکنان محلات نسبت به محله و بازار خود به شدت احساس تعلق می‌کردند.
 د: قلب تپنده اقتصاد شهری و هسته اصلی نظام اجتماعی شهرها بود.
- (۱) «ب» - «ج» (۲) «الف» - «د» (۳) «الف» - «ج» (۴) «ب» - «د»

۱۱۳- کدام موارد درباره نتایج جنگ جهانی اول در خاورمیانه، درست است؟

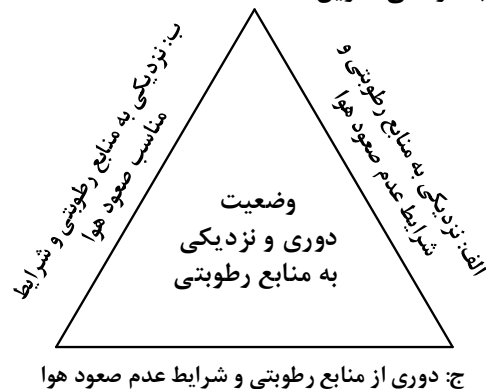
- الف: با فروپاشی عثمانی، ترکیه و دولت‌های نوین عربی پدید آمدند.
 ب: پس از تجزیه عثمانی برخی کشورها تحت قیمومیت انگلستان قرار گرفتند.
 ج: تغییرات عمیقی در روش تاریخ‌نگاران ایرانی ایجاد شد.
 د: با فروپاشی عثمانی، اختلافات مرزی قدیمی این کشور با ایران از بین رفت.
- (۱) «ج» - «د» (۲) «ب» - «د» (۳) «الف» - «ب» (۴) «الف» - «ج»

۱۱۴- با بررسی موارد «الف» و «ب» درخصوص مشخصات مکانی مناطق کوهستانی البرز و تالش، کدام مورد به درستی تدوین شده است؟

- الف: کوه‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.
 ب: کوه‌های البرز با جهت غربی - شرقی، از تنگه منجیل شروع شده و تا منطقه شاه‌کوه ادامه دارد.
 ۱) ساکنان سکونتگاه‌های بخش غربی کوه‌های البرز، طلوع خورشید را دیرتر از بخش شرقی آن مشاهده می‌کنند، زیرا در بخش غربی، ظهر دیرتر فرا می‌رسد.
 ۲) ساکنان سکونتگاه‌های بخش جنوبی منطقه تالش، طلوع خورشید را زودتر از بخش شمالی آن مشاهده می‌کنند، زیرا در بخش جنوبی، ظهر زودتر فرا می‌رسد.
 ۳) ساکنان سکونتگاه‌های بخش شمالی و جنوبی منطقه تالش در مقایسه با ساکنان سکونتگاه‌های غربی و شرقی منطقه البرز، اختلاف زمان محلی کمتری دارند.
 ۴) ساکنان سکونتگاه‌های شمالی و جنوبی منطقه تالش، در مقایسه با ساکنان سکونتگاه‌های غربی و شرقی منطقه البرز، اختلاف زمان واقعی بیشتری دارند.

۱۱۵- با توجه به شکل زیر، کدام عبارت به درستی تدوین شده است؟

- ۱) «الف» و «ب» به ترتیب با مشخصات سواحل جنوبی و شمالی کشورمان منطبق است و اختلاف دما در این دو محدوده ساحلی، کمتر از «ج» است.
 ۲) «الف» و «ج» به ترتیب با مشخصات سواحل شمالی و جنوبی کشورمان منطبق است و اختلاف در این دو محدوده ساحلی بیشتر از «ب» است.
 ۳) مشخصات سواحل جنوبی و نواحی داخلی کشورمان به ترتیب در «ج» و «ب» مطرح شده است و «الف» مطابق با آب‌وهوای گرم و شرجی است.
 ۴) مشخصات سواحل شمالی و نواحی داخلی کشورمان به ترتیب در «ب» و «ج» مطرح شده است و «الف» مطابق با آب‌وهوای گرم و خشک است.

۱۱۶- کدام مورد، درخصوص وضعیت کشور ایران در سواحل دریای عمان، درست است؟

- ۱) در حال حاضر در سواحل جنوبی دریای عمان، تنها بندر اقیانوسی کشورمان یعنی بندر چابهار فعالیت اقتصادی دارد.
 ۲) عمق مناسب دریای عمان، شرایط مطلوبی برای ساخت و گسترش بنادر اقیانوسی مانند بندر چابهار را فراهم ساخته است.
 ۳) کشور ایران برخلاف پاکستان، در سواحل این دریا دارای آب‌های پشت خط مبنا به طرف دریا است.
 ۴) ایران در سواحل شمالی دریای عمان، واقع در استان هرمزگان، دارای دو بندر اقیانوسی جاسک و چابهار است.

۱۱۷- در خصوص تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران، کدام مورد درست است؟

- ۱) پس از اسلام قسمت‌های حکومت افشاریه در حکومت صفویه و پیش از اسلام، قسمت‌های حکومت اشکانیان در حکومت ساسانیان ادامه داشت.
- ۲) پیش از اسلام، قسمت‌های حکومت اشکانیان در حکومت ساسانیان و پس از اسلام، قسمت‌های حکومت افشاریه در حکومت قاجاریه ادامه داشت.
- ۳) پس از اسلام، قسمت‌های حکومت صفویه در حکومت افشاریه و پیش از اسلام، قسمت‌های حکومت هخامنشی در حکومت ساسانیان ادامه داشت.
- ۴) پیش از اسلام، قسمت‌های حکومت هخامنشی در حکومت اشکانیان و پس از اسلام، قسمت‌های حکومت صفویه در حکومت زندیه ادامه داشت.

۱۱۸- در گردش عمومی جو، در صورتی که علامت «→» جهت حرکت باد را به نمایش بگذارد، کدام مورد به درستی ترسیم شده است؟

- ۱) نواحی حاره → نواحی جنب حاره ← نواحی معتدله ← نواحی قطبی
(بارندگی همرفتی) (عدم عامل صعود) (بارندگی سیکلونی) (عدم رطوبت کافی)
- ۲) نواحی حاره → نواحی جنب حاره ← نواحی معتدله → نواحی قطبی
(بارندگی همرفتی) (عدم عامل صعود) (بارندگی جبهه‌ای) (عدم عامل صعود)
- ۳) نواحی حاره ← نواحی جنب حاره → نواحی معتدله → نواحی قطبی
(بارندگی سیکلونی) (عدم رطوبت کافی) (بارندگی جبهه‌ای) (عدم عامل صعود)
- ۴) نواحی حاره ← نواحی جنب حاره ← نواحی معتدله → نواحی قطبی
(بارندگی جبهه‌ای) (عدم رطوبت کافی) (بارندگی سیکلونی) (عدم رطوبت کافی)

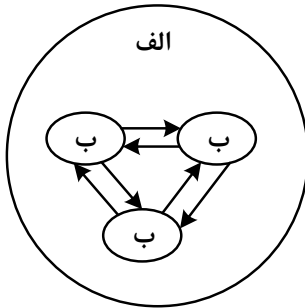
۱۱۹- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- «امروزه کشورها سعی می‌کنند با ایجاد پارک‌های علمی و فناوری، صنایع نو را گسترش دهند. این صنایع .....»
- ۱) در طبقه‌بندی فعالیت‌ها، از فعالیت‌های نوع دوم محسوب می‌شوند و با فعالیت‌های نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند
  - ۲) عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان قرار دارد، بنابراین از فعالیت‌های نوع چهارم محسوب می‌شوند
  - ۳) به دلیل ضرورت داشتن صادرات کالاهای تولیدشده به کشورهای دیگر، با فعالیت‌های نوع چهارم ارتباط نزدیک‌تری دارد
  - ۴) با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم و دوم ارتباط نزدیکی دارند، زیرا پیشرفت آنها بر مبنای نوآوری و رقابت است

۱۲۰- با بررسی موارد زیر در چارچوب «قدرت ملی»، کدام مورد درست است؟

- الف: کشورهایی که دارای مواد معدنی هستند و اقتصاد آنها وابسته به صادرات این مواد از طریق کشتی‌های فله‌بر است.
ب: کشورهایی که جمع و جور و دارای شکلی شبیه مربع هستند و همگونی جمعیت آنها از نظر قومی زیاد است.
ج: کشورهای چندپاره‌ای که در جمعیت آنها بیش از دو خانواده زبانی و ادیان مبتنی بر یکتاپرستی وجود دارد.
د: کشورهایی که دارای مواد معدنی هستند و این صنایع را در جهت توسعه صنایع دفاعی خود استفاده می‌کنند.
- ۱) «ب» و «ج» برخلاف «الف» و «د» دارای ویژگی‌های مثبت است.
  - ۲) «الف» و «د» برخلاف «ب» و «ج» دارای ویژگی‌های مثبت است.
  - ۳) «ب» و «د» برخلاف «الف» و «ج» دارای ویژگی‌های منفی است.
  - ۴) «الف» و «ج» برخلاف «ب» و «د» دارای ویژگی‌های منفی است.

۱۲۱- مطابق با تصویر زیر، اگر مورد «الف» را منطقه ..... یا مگالاپلیس در نظر بگیریم، انتظار داریم موارد «ب» .....

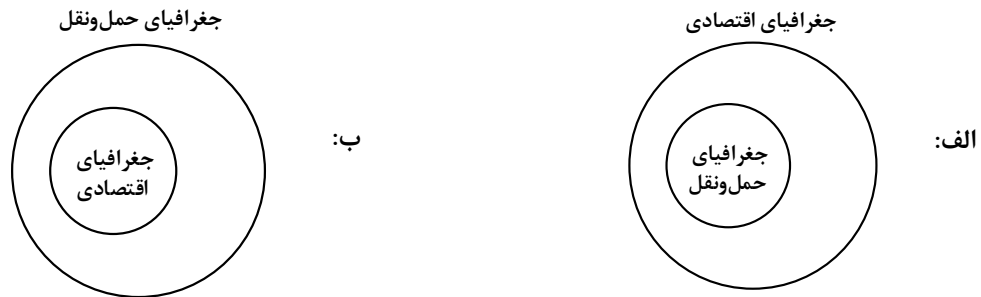

- ۱) مادرشهری - تعدادی منطقه ابرشهری باشد که به دلیل افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آنها، به تدریج به وجود آمده‌اند.
- ۲) ابرشهری - تعدادی منطقه مادرشهری باشد که به دلیل قرارگیری در امتداد مسیرهای ارتباطی و تمرکز مؤسسه‌های مالی و پولی به وجود آمده‌اند.
- ۳) ابرشهری - تعدادی منطقه مادرشهری باشد که به دلیل افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آنها، به تدریج به وجود آمده‌اند.
- ۴) مادرشهری - تعدادی منطقه ابرشهری باشد که به دلیل قرارگیری در امتداد مسیرهای ارتباطی و تمرکز مؤسسه‌های مالی و پولی به وجود آمده‌اند.

۱۲۲- در کدام مورد، مهم‌ترین علل شهرنشینی سریع در کشورمان از سال ۱۳۳۵ به درستی مطرح شده است؟

- ۱) سلب مالکیت مالکان بزرگ و واگذاری نابرابر زمین به آنها و افزایش واردات کالاها به شهرها به جای روستاها
- ۲) تقسیم نادرست زمین و بی‌توجهی به صنایع مونتاژ و کاهش درآمد نفتی دولت‌ها و عدم توسعه زیرساخت‌ها
- ۳) توسعه کارخانجات و تجهیزات در شهرها و عدم توجه به صنایع مونتاژ در فرایند اصلاحات ارضی در سال ۱۳۳۵
- ۴) انباشت سرمایه در شهرها و اجرای ناموفق تغییر قوانین مالکیت زمین و توزیع مجدد آن به نفع کشاورزان

۱۲۳- با توجه به دو شکل «الف» و «ب»، کدام مورد درست است؟

- ۱) «ب»، زیرا حمل و نقل و پراکندگی آن، در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.
- ۲) «الف»، زیرا حمل و نقل و پراکندگی آن، در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.
- ۳) «الف»، زیرا در جغرافیای حمل و نقل، تأثیرات الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل بر محیط، به‌منظور مدیریت مطلوب منطقه‌ای مطالعه می‌شود.
- ۴) «ب»، زیرا در جغرافیای حمل و نقل، تأثیرات الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل بر محیط، به‌منظور مدیریت مطلوب منطقه‌ای مطالعه می‌شود.

۱۲۴- با توجه به موارد زیر، اقدامات ..... به طور مشترک منجر به ..... می شوند و در صورتی که این رودخانه‌ها در

حوضه‌های آبخیز ..... جریان داشته باشند، احتمال وقوع سیل بیشتر می شود.

الف: ساختن دیواره‌های سیمانی و سنگ‌چین کردن کناره‌ها

ب: بوته‌کنی یا چرای بی‌رویه دام‌ها و کاهش پوشش گیاهی

ج: تخریب محیط زیست شهری از طریق ریختن زباله‌های شهری

د: ساختن پل‌هایی بر روی رودخانه‌ها با دهانه‌های تنگ و پایه‌های زیاد

۱) «الف» و «ج» - تنگ‌تر شدن آبراهه و سرریز شدن آب در زمان سیل - گرد

۲) «ب» و «د» - کاهش نفوذپذیری خاک و افزایش سرعت رواناب - گرد

۳) «ب» و «ج» - کاهش نفوذپذیری خاک و افزایش سرعت رواناب - کشیده

۴) «الف» و «د» - تنگ‌تر شدن آبراهه و سرریز شدن آب در زمان سیل - کشیده

۱۲۵- در یک ناحیه آب و هوایی، کدام مورد ترتیب زمانی در وقوع پدیده «بارش» را به درستی مشخص کرده است؟

الف: توده هوای سودانی، رطوبت دریای سرخ را در دوره سرد سال به داخل ایران می آورد.

ب: توده هوای مرطوب، باید تا ارتفاع معینی بالا برود، تا سرد شده و به نقطه اشباع برسد.

ج: بارش‌ها به طور کلی در سه دسته اصلی همرفتی، سیکلونی و کوهستانی تقسیم می شوند.

د: بارش‌هایی که شدت آنها بیشتر اما مدت آنها کمتر است در وقوع سیل، مستعدتر از لغزش است.

۱) پدیده «الف» پیش از پدیده «ب» و پس از پدیده «د» اتفاق می افتد.

۲) پدیده «ج» پیش از پدیده «الف» و پس از پدیده «د» اتفاق می افتد.

۳) پدیده «ب» پیش از پدیده «د» و پس از پدیده «الف» روی می دهد.

۴) پدیده «د» پیش از پدیده «ب» و پس از پدیده «ج» روی می دهد.

۱۲۶- کدام عبارت درباره دانش منطق، درست است؟

- ۱) بدون تمرین و ممارست در آن، تشخیص خطا امکان پذیر نیست.
- ۲) علمی است که حقایق را در مورد توانایی‌های ذهن بیان می‌کند.
- ۳) کار اصلی آن، بیان انواع بیماری‌های ذهنی ناشی از خطا است.
- ۴) وسیله‌ای است که به سلامت فرایند استنتاج کمک می‌کند.

۱۲۷- در کدام عبارت می‌توان میان دو مفهوم از مفاهیم به کار رفته، نسبت عموم و خصوص مطلق پیدا کرد؟

- ۱) خدایی جز الله نیست و هر چه بر انسان می‌گذرد، در ملک او است.
- ۲) برخی از فیلسوفان ریاضیدان نیز بوده‌اند؛ مانند دکارت و لایب نیتس.
- ۳) یکی از عالی‌ترین مظاهر اندیشه بشر فلسفه است که تا انسان هست با او هست.
- ۴) خفاش مانند برخی از پرندگان، شب‌ها پرواز می‌کند و غذای خود را به‌دست می‌آورد.

۱۲۸- نوع کدام قضیه حملی متفاوت است؟

- ۱) منطق با صورت قضایا سروکار دارد و به محتوا مربوط نمی‌شود.
- ۲) علوم انسانی با انسان، از آن حیث که انسان است، سروکار دارند.
- ۳) علوم انسانی دربرگیرنده دانش‌ها، روش‌ها و موضوعات گوناگونی است.
- ۴) تکبر، انسان را به‌سوی خواری و هلاکت می‌راند.

۱۲۹- مضمون کدام عبارت با توجه به قانون صدق و کذب احکام قضایا، قابل پذیرش نیست؟

- ۱) اگر بدانیم که «در برخی از مدارس منطقه، کلاس فوق‌برنامه برگزار می‌شود»، باید بپذیریم که «در برخی دیگر از مدارس منطقه، کلاس فوق‌برنامه برگزار نمی‌شود».
- ۲) در صورتی که نپذیریم «دانشجویان فلسفه، همگی بن کتاب دریافت کرده‌اند»، نمی‌توانیم مطمئن باشیم که «هیچ دانشجوی فلسفه بن کتاب دریافت نکرده است».
- ۳) در صورت صدق قضیه «همه خوانندگان نشریه ما تحصیلات عالی‌ه دارند»، نمی‌توان پذیرفت که «از خوانندگان نشریه ما چند نفر تحصیلات عالی‌ه ندارند».
- ۴) با فرض کذب قضیه «تعدادی از مسافران دیر به مقصد رسیدند»، باید بپذیریم که قضیه «همه مسافران دیر به مقصد رسیدند» هم کاذب است.

۱۳۰- کدام قیاس معتبر است؟

- ۱) بعضی انسان‌ها شاعر نیستند. هر شاعری خلاق است؛ پس بعضی انسان‌ها خلاق نیستند.
- ۲) برخی از عناصر رادیواکتیو هستند. نقره رادیواکتیو نیست؛ بنابراین برخی از عناصر نقره نیستند.
- ۳) هر انسانی دارای قوه تفکر است. هر انسانی نیازهای بشری دارد؛ هر صاحب تفکری نیازهای بشری دارد.
- ۴) برخی از موجودات روی زمین جاندار هستند. هر گیاهی جاندار است؛ پس برخی از موجودات روی زمین گیاه‌اند.

۱۳۱- با توجه به اینکه چیزهایی مانند شکر یا نبات، چای را شیرین می‌کند، کدام نتیجه‌گیری معتبر است؟

- ۱) این چای شیرین نیست، پس شکر ندارد.
- ۲) این چای شکر دارد، پس در آن نبات نیست.
- ۳) این چای شیرین است، پس شکر یا نبات دارد.
- ۴) این چای شکر یا نبات ندارد، پس شیرین نیست.

۱۳۲- روش بررسی کدام گزاره، با سایر گزاره‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) بزرگ‌ترین فضیلت دانایی است و تیره‌بختی انسان، حاصل نادانی اوست.
  - (۲) روح موجودی غیرمادی است که چون دارای اجزا نیست، با مرگ نابود نمی‌شود.
  - (۳) جبرگرایان معتقدند کل اراده انسان را عواملی به‌جز خواست خود او شکل می‌دهند.
  - (۴) بنیاد حقیقی جهان امری غیرمادی است و موجودات مادی نیز پرتویی از آن به‌شمار می‌روند.
- ۱۳۳- کدام عبارت درباره نسبت میان دو قضیه «آب دریا برای آشامیدن گوارا است.» و «آب دریا برای آشامیدن ناگوار است.»، نظر هراکلیتیوس است؟

- (۱) هیچ نوع تضاد و تفاوتی میان آنها نیست.
- (۲) اگر نسبت به دو امر سنجیده شود، هر دو قابل صدق‌اند.
- (۳) صدق یکی با کذب دیگری قابل جمع است، پس تضادی ندارند.
- (۴) در مورد هر موجودی ضرورتاً یکی از آنها صادق و دیگری کاذب است.

۱۳۴- کدام یک، از موضوعات مورد توجه سقراط نیست؟

- (۱) خردمندی و بی‌خردی
- (۲) شایستگی و ناشایستگی
- (۳) حق و باطل
- (۴) هستی و نیستی

۱۳۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) دانش‌هایی که صرفاً با تفکر و چینش استدلال به‌دست می‌آیند، پایه و اساس سایر دانش‌ها قرار می‌گیرند.
- (۲) از مصادیق معرفت عقلی این است که عقل با تحلیل یافته‌های حسی، به شناخت موجودات می‌رسد.
- (۳) برای درک خطای هر یک از قوای شناختی، قوه دیگری هم لازم است؛ مثلاً خطای حسی را حس به کمک عقل می‌فهمد.
- (۴) واسطه دریافت معرفت شهودی، تهذیب نفس و واسطه دریافت معرفت حسی، حواس پنج‌گانه است.

۱۳۶- کدام عبارت، بیانگر نظریه خاص معتقدان به اصالت مصلحت عملی است؟

- (۱) هرچه که برای یک شخص فایده داشته باشد، برای او حقیقت شمرده می‌شود.
- (۲) آنچه درستی و نادرستی یک باور را تعیین می‌کند، سودمندی آن برای انسان است.
- (۳) زندگی معنادار آن است که دارای هدفی متعالی و آراسته به فضائل اخلاقی باشد.
- (۴) مهم‌ترین ابزار انسان برای شناخت واقعیت‌ها، تجربه شخصی و درونی است.

۱۳۷- کدام عبارت با نظر داروینیست‌ها هماهنگ است؟

- (۱) بدن ماشینی پیچیده است که به صورت غریزی فعالیت می‌کند و مرکز اندیشه‌ها ذهن است که بر بدن فرمان می‌راند.
- (۲) فرایند تکاملی موجودات مادی، منجر به ظهور موجودات پیچیده‌ای شده است که دارای نوعی شعور ویژه هستند.
- (۳) گرایش به فضائل اخلاقی به صورت طبیعی و غریزی در انسان وجود دارد و انسان براساس آن رفتار می‌کند.
- (۴) برخی از موجودات زنده، در روند تأمین نیازهای اساسی خود ناچار از پذیرش حقوق دیگر افراد شده‌اند.

۱۳۸- حمل ناطق بر حیوان به کدام حمل شبیه است؟

- (۱) دانش بر تصور
- (۲) حساس بر حیوان
- (۳) کاذب بر قضیه
- (۴) جسمانی بر انسان

۱۳۹- بیشترین اختلاف نظر فیلسوفان در باب علیت، پیرامون کدام موضوع است؟

- (۱) درک چرایی ضرورت تحقق معلول در صورت وجود علت
- (۲) نحوه کشف علل موجودات طبیعی و روابط میان آنها
- (۳) درک اساس تفاوت رابطه علیت با سایر روابط
- (۴) طریقه یافتن علل متناسب با پدیده‌ها

۱۴۰- کدام عبارت بیانگر نظر ارسطو است؟

- (۱) هیچ متحرکی به جز واقعیت الهی، بدون محرک نیست.
- (۲) مبدأ نخستین جهان، موجودی است که نمی‌تواند نباشد.
- (۳) در مقایسه دو موجود، همیشه یکی کامل‌تر از دیگری است.
- (۴) هر جا یک خوب باشد، باید خوب‌تری هم که واقعیت الهی است، باشد.

۱۴۱- کدام یک عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«از نظر فارابی اگر سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت به عقب برگردند، .....»

- (۱) باید بی‌نهایت پدیده موجود باشد
- (۲) نوبت به معلولی که پیش‌روی ما است، نمی‌رسد
- (۳) وجود هیچ چیز ضروری نمی‌شود
- (۴) باید یک علت نخستین هم موجود باشد

۱۴۲- کدام عبارت با آن جنبه از عقل که بیشتر مورد توجه ارسطو بود، مناسبت بیشتری دارد؟

- (۱) آن جنبه که در شناخت هستی و تدبیر امور، از برهان استفاده می‌کند.
- (۲) عقل از آن جنبه که توانایی شناخت موجودات طبیعی را دارد.
- (۳) حقیقتی که انسان هنگام استدلال به آن متصل می‌شود.
- (۴) برترین مرتبه عقل که قادر به شهود و استدلال است.

۱۴۳- کدام عبارت درست است؟

- (۱) دانشمندان در قرن اول و دوم هجری، برای طرح مسائل دینی فلسفی از زبان عقل بهره می‌بردند.
- (۲) حیات فلسفی مسلمانان دو قرن پس از ظهور اسلام و همزمان با آغاز گفتگو در مباحث اعتقادی پا گرفت.
- (۳) گسترش حیات علمی باعث می‌شود که عقلانیت وارد فرهنگ عمومی جامعه شده و علوم مختلف شکل گیرند.
- (۴) از زمینه‌های پیدایش حیات تعقلی در جهان اسلام، نهضت ترجمه متون بود که باعث رشد دانش‌های گوناگون شد.

۱۴۴- با توجه به نظام فکری شیخ اشراق، کدام عبارت درست است؟

- (۱) اگر زمانی اتفاق افتد که حکیمی در بحث استاد بوده و ریاست جامعه با او باشد، حقایق امور را از حق تعالی دریافت می‌کند.
- (۲) حکمت اشراق مانند حکمت مشائی در پی شناخت هستی است، اما اختلاف موجودات را ناشی از اختلاف در ماهیات نمی‌داند.
- (۳) رستگاری عبارت است از وصول کامل به نور مطلق؛ انسانی که از این موهبت بی‌بهره است، در جهان تاریکی کامل جای دارد.
- (۴) حکمت اشراقی، حکمتی است که حاصل شهودات و تجربه‌های درونی فیلسوفان شرقی است که اهل فارس بوده‌اند.

۱۴۵- علامه طباطبائی بعد از بررسی نیازهای جامعه و شرایط حوزه، به چه کاری اقدام نمودند؟

- (۱) استفاده از روح تفکر فیلسوفان اروپایی در بیان فلسفه اسلامی
- (۲) ارائه مجموعه‌ای غنی از مباحث علمی در کنار تفسیر آیات قرآن
- (۳) غنا بخشیدن به حیات علمی جامعه با تربیت شاگردانی مستعد و دانشمند
- (۴) استفاده از ذخایر حکمت صدرایی و فلسفه مشائی در پاسخ به مسائل فلسفی روز

۱۴۶- کدام مورد، در ارتباط با «هویت قانونی یک شرکت تجاری» درست است؟

- (۱) شرکت‌ها مانند انسان‌ها نمی‌توانند با افراد یا شرکت‌های دیگر قرارداد تجاری داشته باشند.
- (۲) منظور از هویت قانونی، مربوط به هر نوع کسب‌وکار شخصی و شرکتی می‌شود.
- (۳) یک شرکت به مثابه یک انسان، دارای هویت و دارایی است.
- (۴) فقط شرکت‌های سهامی، دارای هویت قانونی هستند.

۱۴۷- تولیدکننده‌ای در طول سال نصف تولیدات خود را به ارزش هر محصول بیست هزار تومان فروخته است. اگر تعداد محصول تولید

شده ۸۰۰ واحد و هزینه تولید هر محصول ده هزار تومان باشد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب (از راست به چپ)، کدام است؟
الف: درآمد تولیدکننده چند تومان است؟

ب: سود تولیدکننده، چقدر است؟

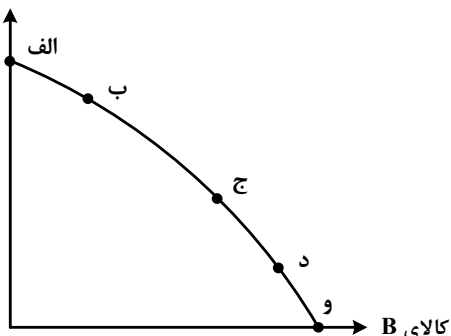
- (۱) ۸,۰۰۰,۰۰۰ - سود نداشته است.
- (۲) ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ - زیان کرده است.
- (۳) ۸,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان
- (۴) ۱۶,۰۰۰,۰۰۰ - ۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان

۱۴۸- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

الف: اگر حرکت بر روی منحنی به سمت راست و با شیب منفی باشد، تولید کالای A، چه تغییری خواهد داشت؟

ب: افزایش منابع و مواد اولیه جدید که سبب تولید بیشتر هر دو کالای A و B شود، بیانگر چیست؟

کالای A

(۱) ثابت می‌ماند - استفاده کارا از مواد اولیه جدید

(۲) کاهش می‌یابد - رشد اقتصادی و انتقال مرز امکانات

(۳) افزایش می‌یابد - توسعه ظرفیت‌های تولید

(۴) افزایش می‌یابد - استفاده کارا از منابع

محل انجام محاسبات

۱۴۹- کدام مورد درباره تأمین منابع مالی دولت، برای ارائه خدمات و کالاهای عمومی، درست است؟

- ۱) فروش اوراق مشارکت - ایجاد بدهی - عوارض نوسازی
  - ۲) تعرفه‌های گمرکی - خرید اوراق مشارکت - قرض از مردم
  - ۳) پرداخت یارانه - فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر - تعرفه‌های گمرکی
  - ۴) تعرفه‌های گمرکی - فروش دارایی‌های تجدیدناپذیر - خرید اوراق مشارکت
- ۱۵۰- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر که مربوط به سه کشوری است که از نیروی کار و سرمایه و دانش فنی

کشور	میزان تولید دارو	میزان تولید پوشاک
A	۱۶۰ واحد	۱۲۰ واحد
B	۸۷ واحد	۷۰ واحد
C	۶۵ واحد	۴۵ واحد

یکسانی برخوردارند، پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب، کدام است؟

الف: کدام کشور، در تولید دارو مزیت مطلق دارد؟

ب: کدام رابطه تجاری برای کشور C، مناسب است؟

ج: کشور B، باید منابع خود را به تولید کدام کالا اختصاص دهد؟

- ۱) C - با برخورداری از مزیت نسبی در پوشاک باید داروی موردنیاز خود را از کشور A وارد کند - پوشاک
- ۲) A - با برخورداری از مزیت نسبی در پوشاک باید داروی موردنیاز خود را از کشور A وارد کند - پوشاک
- ۳) C - باید پوشاک موردنیاز خود را از کشور A وارد کند و منابع خود را در تولید دارو متمرکز کند - دارو
- ۴) A - باید پوشاک موردنیاز خود را از کشور A وارد کند و منابع خود را در تولید دارو متمرکز کند - دارو

۱۵۱- کدام مورد در ارتباط با کالاهای مکمل، درست است؟

- ۱) با افزایش قیمت مرغ، تقاضا برای ماهی افزایش می‌یابد.
- ۲) با افزایش قیمت لوازم اصلی موتور اتومبیل، تقاضا برای اتومبیل افزایش می‌یابد.
- ۳) هرگاه قیمت بنزین افزایش یابد، تقاضا برای تردد با اتومبیل شخصی، کاهش می‌یابد.
- ۴) هرگاه تقاضا برای فرش دستبافت افزایش یابد، قیمت فرش ماشینی کاهش می‌یابد.

۱۵۲- کدام عملکرد دولت، «امنیت خرید و فروش در بازار» را تضمین می‌کند؟

- ۱) مبارزه با ورود کالاهای قاچاق خارجی
- ۲) تعریف و اجرای دقیق حقوق مالکیت
- ۳) نظارت بر وجود اطلاعات دقیق و درست
- ۴) نظارت بر کلیه خرید و فروش‌ها از طریق مالیات بر ارزش افزوده

محل انجام محاسبات

۱۵۳- هرگاه اقتصاددانان، برای به دست آوردن شاخص دهک در محاسبه درآمد مردم، دچار مشکل شوند، چه معیاری را جایگزین آن می‌کنند؟

- ۱) معیار مجموع «هزینه و پس‌انداز» خانوارها جایگزین مناسب‌تری است.
- ۲) معیار شاخص توسعه انسانی جایگزین بهتری است.
- ۳) هزینه خانوارها، چون نماینده درآمد خانوارها است.
- ۴) از معیار خط فقر استفاده می‌کنند.

۱۵۴- کشوری با ۴۵ میلیون نفر جمعیت و تعداد ۳ میلیون نفر بیکار با رکود اقتصادی مواجه است. در صورتی که جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال آن ۱۰ میلیون نفر و افراد شاغل ۹ میلیون نفر باشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟ الف: این کشور، دچار کدام نوع بیکاری است؟

ب: نرخ بیکاری در این کشور، چند درصد است؟

ج: جمعیت غیرفعال این کشور، چند میلیون نفر است؟

۱) دوره‌ای - ۲۵ - ۲۳	۲) اصطکاک‌ی - ۲۵ - ۲۴
۳) دوره‌ای - ۲۴/۲ - ۲۳	۴) اصطکاک‌ی - ۲۴/۲ - ۲۴

۱۵۵- بانک مرکزی هنگام تورم، از کدام ابزار پولی استفاده می‌کند؟

۱) افزایش نقدینگی	۲) تسهیل استفاده بیشتر از چک پول
۳) افزایش سپرده‌های دیداری	۴) محدود کردن افتتاح حساب‌های پس‌انداز کوتاه‌مدت

۱۵۶- در سال جاری هزینه سبد بازار مصرف‌کننده ۲۵ میلیارد تومان است. اگر هزینه بازار در سال قبل ۲۰ میلیارد تومان باشد. پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

الف: درصد تغییر شاخص قیمت مصرف‌کننده، چقدر است؟

ب: کدام عامل، می‌تواند سبب کاهش شاخص cpi شود؟

۱) ۲۵ - خرید اوراق مشارکت	۲) ۲۵ - افزایش ظرفیت‌های تولیدی
۳) ۲۰ - افزایش میزان عرضه کالا	۴) ۲۰ - فروش اوراق مشارکت

محل انجام محاسبات

۱۵۷- کدام مورد به ترتیب، در رابطه با سه وظیفه پول، درست است؟

الف: وسیله پرداخت‌های آینده

ب: وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

ج: وسیله پرداخت در مبادلات

(۱) ردوبدل کردن حواله‌های بانکی - خرید اقساطی - آسان‌سازی مبادله

(۲) نگهداری پول برای رفع نیازهای آینده - خرید اقساطی - میزان برابری یورو با ریال

(۳) ردوبدل کردن حواله‌های بانکی - پرداخت هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی - آسان‌سازی مبادله

(۴) نگهداری پول برای رفع نیازهای آینده - پرداخت هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی - میزان برابری یورو با ریال

۱۵۸- کدام یک از روش‌های سرمایه‌گذاری هنگام برداشت، شامل جریمه و از دست رفتن بخشی از سود است؟

(۱) خرید سهام

(۲) خرید اوراق مشارکت

(۳) حساب‌های پس‌انداز سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت

(۴) حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت

۱۵۹- اگر فردی ۴۰۰۰ ورقه سهم شرکتی را با قیمت اولیه به مبلغ ۸ میلیون تومان خریداری کرده باشد و بعد از یک سال

هر سهم را به مبلغ ۵۵۰۰ تومان بفروشد، پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

الف: قیمت اسمی هر سهم، چند تومان است؟

ب: سود هر سهم، چند تومان است؟

ج: ارزش بازاری فروخته‌شده کل سهام، چند میلیون تومان است؟

(۱) ۲۰۰۰ - ۳۵۰۰ - ۲۲

(۲) ۲۰۰۰ - ۱۵۰۰ - ۱۱

(۳) ۳۵۰۰ - ۳۵۰۰ - ۱۹/۲۵۰

(۴) ۳۵۰۰ - ۱۵۰۰ - ۱۹/۲۵۰

۱۶۰- کدام مورد به ترتیب، مراحل انجام خرید مقایسه‌ای را کامل می‌کند؟

مرحله	نام مرحله	توضیحات
اول	تعریف مسئله	برای حل چه مشکلی نیاز به خرید است
دوم	«الف»	«ب»
سوم	«ج»	آنچه عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است
چهارم	ارزیابی	سنجش گزینه‌ها براساس معیارها
پنجم	تصمیم‌گیری	انتخاب گزینه نهایی

(۱) تعیین معیارها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - نیازسنجی

(۲) فهرست گزینه‌ها - مواردی که می‌توان مشکل را حل کرد - تعیین معیارها

(۳) فهرست گزینه‌ها - کدام انتخاب در سطح بودجه خریدار است - نیازسنجی

(۴) تعیین معیارها - کدام انتخاب در سطح بودجه خریدار است - فهرست گزینه‌ها

محل انجام محاسبات

